LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Į S A K Y M A S
DĖL MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

1993 m. lapkričio 5 d. Nr. 152
Vilnius

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. rugsėjo 13 d. nutarimą Nr. 697 „Dėl magistralinių dujotiekių saugaus eksploatavimo“

į s a k a u:

1. Patvirtinti Magistralinių dujotiekių apsaugos taisykles.

2. Sutinkamai su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 319 magistralinių dujotiekių apsaugos taisykles privalo vykdyti ministerijos, departamentai, valstybinės tarnybos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, esančios Lietuvos Respublikos teritorijoje (nepriklausomai nuo jų pavadinimo) bei respublikos gyventojai.

MINISTRAS A. STASIUKYNAS

SUDERINTA
Technikos priežiūros tarnyba
prie Pramonės ir ekonomikos ministerijos
J. Šimkūnas
1993 m. lapkričio 4 d.

TVIRTINU
Lietuvos respublikos
Energetikos ministras
A. Stasiukynas
1993 m. spalio 30 d.

MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

1. Šios taisyklės įvedamos turint tikslą išsaugoti magistralinius dujotiekius (toliau „dujotiekius“), transportuojančius natūralias dujas, sudaryti normalias tų dujotiekių eksploatavimo sąlygas ir išvengti nelaimingų atsitikimų. Taisyklių vykdymas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims.

2. Dujotiekiams, kuriems taikomos šios taisyklės, priklauso:

dujotiekis su atšakomis ir lupingais, uždaromąja armatūra, per natūralias ir dirbtines kliūtis, valymo įrenginių paleidimo ir priėmimo mazgais, kondensato rinktuvais, metanolio įmaišymo įrenginiais;

elektrocheminės dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, technologinio ryšio linijos ir įrenginiai, vamzdynų telemechanikos priemonės;

dujotiekių uždaromoji armatūra ir elektrocheminės apsaugos įrenginių distancinio valdymo įtaisų elektros tiekimo linijos bei įrenginiai;

dujotiekių priešgaisrinės apsaugos priemonės, priešeroziniai ir apsauginiai įrenginiai;

dujotiekių eksploatacijos įrenginiai, nuolatiniai keliai, dujotiekių atpažinimo ir signaliniai ženklai;

kompresorinės, dujų paskirstymo ir apskaitos stotys;

automobilių užpildymo dujomis kompresorinės stotys;

požeminės dujų saugyklos.

3. Dujotiekių trasos žymimos gelžbetoniniais arba metaliniais skiriamaisiais ženklais, kurių aukštis 1,5–2 metrai nuo žemės. Magistralinių dujotiekių skiriamųjų ženklų pastatymas turi būti įformintas bendru dujotiekius eksploatuojančios įmonės (organizacijos) ir žemės savininko (naudotojo) aktu.

4. Dujotiekių susikirtimo su upėmis bei kanalais, kur vyksta laivyba, vietos krantuose pažymimos signaliniais ženklais sutinkamai su vidaus vandens transporto taisyklėmis. Signalinius ženklus pastato dujotiekį eksploatuojanti įmonė (organizacija), suderinusi su Valstybine vandens kelių valdyba ir apie tai jos įrašo į laivybos kelių nužymėjimo ženklų sąrašus ir locmanų žemėlapius.

5. Dujotiekių susikirtimo su visų kategorijų automobilių keliais vietose pastatomas ženklas, draudžiantis transportui sustoti. Dujotiekių susikirtimo su visų kategorijų geležinkeliais vietose geležinkelio stotelių įrengimas ir traukinių sustojimai, išskyrus priverstinius, draudžiamas.

6. Nustatytąja tvarka statybos rangovų bei užsakovo įforminta išpildomoji geodezinė nuotrauka turi būti perduota miestų ir rajonų savivaldybėmis, kad ji būtų pažymėta rajonų žemės naudojimo žemėlapiuose.

Rajonų (miestų) savivaldybės teikia žinias apie dujotiekių vietą suinteresuotoms įmonėmis, organizacijoms, įstaigoms, žemės savininkams ir naudotojams.

7. Normalioms dujotiekių eksploatavimo sąlygoms sudaryti ir užkirsti kelią jų pažeidimams (neatsižvelgiant į tai, kokiu būdu jie nutiesti) nustatomos šios apsauginės zonos:

išilgai dujotiekių trasos – žemės juosta, kurios sąlyginės linijos eina 50 metrų atstumu nuo dujotiekio ašies į kiekvieną pusę; žemės ūkiui naudojamose žemėse apsauginės zonos sąlyginės linijos eina 25 metrų atstumu nuo dujotiekio ašies į kiekvieną pusę;

išilgai kelių vamzdynų dujotiekių trasos – žemės juosta, kurios sąlyginės linijos eina 50 metrų atstumu nuo kraštinio dujotiekio ašies į kiekvieną pusę; žemės ūkiui naudojamose žemėse apsauginės zonos sąlyginės linijos eina 25 metrų atstumu nuo kraštinio dujotiekio ašies į kiekvieną pusę; išilgai dujotiekių povandeninių trasų – vandens ruožas nuo paviršiaus iki dugno, esantis tarp lygiagrečių plokštumų, esančių 100 metrų atstumu nuo dujotiekių kraštinės gijos ašies į kiekvieną pusę;

aplink rezervuarus kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti ir automobilių užpildymo dujomis kompresorines stotis – žemės plotas, apribotas uždara linija, einančia 50 metrų atstumu nuo nurodytųjų objektų teritorijos ribos į visas puses;

aplink kompresorines ir dujų paskirstymo stotis, dujų apskaitos stotis – žemės plotas, apribotas uždara linija, einančia 100 metrų atstumu nuo nurodytųjų objektų teritorijos ribos į visas puses.

8. Žemės sklypai, esantys dujotiekių apsauginėse zonose, žemės savininkų ir naudotojų naudojami žemės bei kitiems darbams, laikantis šių taisyklių nustatytų reikalavimų.

Žemės ruožai po 3,5 m į abi puses nuo magistralinių dujotiekių, kurių klojimo gylis neatitinka normų, neprivatizuojami ir turi būti paskirti valstybiniam rezervo fondui.

Ūkininkai ir žemės ūkio bendrovės, šią žemę gali nuomoti ir dirbti tik suderinę su valstybine įmone „Lietuvos dujos“ žemės dirbimo sąlygas.

9. Dujotiekių apsauginėse zonose be juos eksploatuojančių įmonių (organizacijų) raštiško sutikimo draudžiama:

a) statyti bet kokius pastatus ir įrenginius;

b) sodinti medžius ir krūmus;

c) sandėliuoti pašarus, trąšas bei medžiagas, krauti į stirtas šieną ir šiaudus, įrengti buomus arkliams rišti, laikyti gyvulius, skirti žuvininkystei sklypus, žvejoti žuvis, įrengti girdyklas, kapoti bei pjaustyti ledą;

d) įrengti pervažas per dujotiekių trasas, automobilių transporto, traktorių bei mechanizmų stovėjimo aikšteles, steigti kolektyvinius sodus ir daržus;

e) dirbti žemių melioravimo darbus, įrengti drėkinimo bei sausinimo sistemas;

f) dirbti įvairius kalnakasybos, statybos, montavimo ir sprogdinimo darbus, vykdyti grunto išplanavimą;

g) daryti geologines nuotraukas, paieškas, geodezijos bei kitus tyrinėjimo darbus, susijusius su gręžinių, iškasų įrengimu ir grunto bandinių (išskyrus dirvos pavyzdžius) ėmimu.

Įmonės ir organizacijos, žemės savininkai gavę raštišką sutikimą dirbti dujotiekių apsauginėse zonose nurodytus darbus, privalo laikytis sąlygų, užtikrinančių dujotiekių saugumą.

Raštiškas sutikimas dirbti sprogdinimo darbus dujotiekių apsauginėse zonose išduodamas tik po to, kai šiuos darbus atliekanti įmonė (organizacija) pateikia atitinkamą medžiagą, numatytą sprogdinimo darbų saugumo taisyklėse.

10. Jeigu nustatyta, kad dėl techninės būklės dujotiekį reikės remontuoti, įmonė (organizacija), eksploatuojanti dujotiekį, turi teisę laikinai (iki remonto pabaigos) apriboti, iš anksto apie tai pranešus žemės naudotojams, šių taisyklių 9 punkte nurodytų darbų vykdymą.

11. Dujotiekių apsauginėse zonose draudžiama:

a) kilnoti ir užkasti arba laužyti atpažinimo bei signalinius ženklus, kontrolinius matavimo punktus;

b) atidaryti neaptarnaujamų kabelinių ryšių stiprinamųjų punktų, linijinėse armatūros mazgų aptvarų, katodinės ir drenažinės apsaugos stočių, linijinių bei kontrolinių šulinių ir kitų linijinių įrenginių liukus, vartelius ir duris, atsukti bei užsukti kranus ir atidaryti bei uždaryti sklendes, išjungti arba įjungti dujotiekių ryšių, energijos tiekimo ir telemechanikos priemones;

c) įrengti bet kokius sąvartynus, pilti rūgštis, šarmus bei druskų skiedinius;

d) ardyti pakrančių tvirtinimus, vandens pralaidas, žemės bei kitus įrenginius, saugojančius dujotiekius nuo suirimo;

e) mėtyti inkarus, praplaukti su palaidais inkarais, grandinėmis, lotais, velkamais tinklais ir tralais, gilinti dugną, kasti bei siurbti žemes;

f) kurti ugnį ir naudoti bet kokius atvirus arba uždarus ugnies šaltinius.

12. Šių taisyklių 7 punkte nurodytu atstumu nuo dujotiekių ir jų objektų draudžiama organizuoti bet kokius renginius, žmonių susibūrimus, nesusijusius su leistais nustatytąja tvarka darbais.

13. Įmonėms (organizacijoms), eksploatuojančioms dujotiekius, leidžiama:

a) privažiuoti pagal privažiavimo schemą, suderintą su žemės savininku ar naudotoju ir rajono (miesto) savivaldybe, automobiliais ir kitomis techninėmis priemonėmis prie dujotiekio bei jo objektų juos aptarnauti ir remontuoti.

Jeigu dujotiekiai eina draudžiamųjų ir specialiųjų objektų teritorija, atitinkamos organizacijos turi išduoti šiuos dujotiekius aptarnaujantiems darbuotojams leidimus dujotiekiams apžiūrėti bei remontuoti bet kuriuo paros metu;

b) įrengti apsauginėje zonoje iškasas dujotiekių izoliacijos kokybei ir jų elektrocheminės apsaugos nuo korozijos priemonių būklei tikrinti bei kitiems žemės darbams atlikti, kad būtų galima normaliai eksploatuoti dujotiekius, iš anksto (ne mažiau kaip prieš 5 paras iki darbų pradžios) pranešus apie tai žemės naudotojams ir savininkams;

c) kirsti medžius apsauginėse dujotiekio zonose, įvykus miško masyvuose esančių dujotiekių avarijoms, vėliau nustatytąja tvarka įforminant miško kirtimo bilietus ir išvalant iš kirtaviečių liekanas. Kirtimo bilietai turi būti gauti per 15 dienų po kirtimo.

Prireikus įmonė (organizacija), eksploatuodama dujotiekius, gali kirsti mišką apsauginėse dujotiekių zonose, įforminant miško kirtimo bilietus bendrais pagrindais. Gautąją miško medžiagą nurodytosios įmonės (organizacijos) naudoja savo reikmėms, o jų nepanaudojama miško medžiaga parduodama miškų ūkiams realizuoti nustatytąja tvarka.

14. Dujotiekių kapitaliniam remontui bei rekonstravimui atlikti ir pervažoms per juos įrengti dujotiekius eksploatuojančioms įmonėms (organizacijoms) turi būti nustatytąja tvarka laikinam naudojimui suteikiami žemių skyrimo dujotiekiams tiesti normatyvuose numatyto dydžio sklypai.

Per žuvininkystei naudojamus telkinius einančių dujotiekių remontas turi būti derinamas su vietiniais žuvų apsaugos organais, išskyrus tuos darbus, kurie atliekami susidarius dujotiekiuose avarinei situacijai.

15. Jeigu dujotiekių apsauginė zona sutampa su žemės ruožu išilgai geležinkelio arba automobilių kelių, elektros tiekimo linijų ir kitų objektų apsauginėmis zonomis, darbus, susijusius su šių objektų eksploatavimu, tose teritorijose atlieka suinteresuotos šalys savitarpio susitarimu.

16. Piliečiai, pastebėję dujotiekio gedimą arba dujų nuotėkį, privalo nedelsiant apie tai pranešti dujotiekį eksploatuojančiai įmonei (organizacijai) arba rajono (miesto) savivaldybei.

17. Jeigu įvyksta dujotiekio avarija, jį eksploatuojanti įmonė (organizacija) nedelsdama pradeda ją likviduoti, tuoj pat pranešdama apie tai rajono (miesto) savivaldybei, Technikos priežiūros tarnybai prie Pramonės ir prekybos ministerijos ir įmonėms (organizacijoms) ir žemės savininkams, kurių teritorijoje įvyko avarija.

18. Dujotiekius eksploatuojančios įmonės (organizacijos), atlikusios planinius arba avarinius vamzdžių remonto bei atstatymo darbus, turi atlyginti žemės naudotojams nurodytųjų darbų metu padarytus nuostolius ir žemės naudmenas šių darbų rajone sutvarkyti taip, kad jos būtų tinkamos toliau naudoti pagal paskirtį.

19. Dujotiekių avarijų pasekmes, kai reikia pašalinti kelio dangą, dujotiekius eksploatuojančios įmonės (organizacijos) likviduoja savo jėgomis ir iš savo lėšų, suderinusios klausimą su kelių organizacijomis.

Kelių organizacijoms sutinkant, jos pačios gali sutvarkyti sugadintą kelio ruožą iš dujotiekius eksploatuojančių įmonių (organizacijų) lėšų.

20. Dujotiekį eksploatuojanti įmonė (organizacija), neviršydama savo kompetencijos, turi teisę nutraukti darbus, kurie atliekami pažeidžiant šių taisyklių reikalavimus, dujotiekio apsauginėje zonoje.

21. Linijinę dujotiekių dalį aptarnauja ir juos prižiūri eksploatuojančių įmonių (organizacijų) apeiviai.

22. Rajono (miesto) savivaldybės, taip pat Lietuvos Respublikos krašto apsaugos organai turi neviršydami savo kompetencijos, teikti dujotiekius eksploatuojančioms įmonėms

(organizacijoms) maksimalią paramą, kad visos įstaigos, organizacijos, įmonės bei gyventojai laikytųsi šių taisyklių reikalavimų, ir pradėti likviduoti dujotiekių avarijas bei jų pasekmes.

23. Pažeidusieji šių taisyklių reikalavimus pareigūnai ir asmenys traukiami atsakomybėn įstatymų nustatytąja tvarka.

_____